

INTERJÚ SERES PÉTERREL

ELŐREMUTATÓ MEGOLDÁSOK

Szöveg: KOVÁCS PÉTER | Építész: BORD ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ ÉS VISION ÉPÍTÉSZIRODA
Építészeti fotó: PALKÓ GYÖRGY
Portréfotó: DUDÁS SZABOLCS

egy szokásos stadionformát, itt azt látjuk, hogy a négy sarkát levágták, ezáltal közelebb hozták a szurkolókat azokhoz a helyekhez, ahol jól láthatnak. Mert általában a sarki területek ebből a szempontból a legrosszabbak, így azok lekerültek az épületről. Ezáltal sokkal tervezhetőbbé tették a két szurkolói csoport elválasztását is, amelyeket fizikai korlátok zárnak el egymástól. A lelátók különállóak, nincs köztük átjárás. Teljesen izoláltak, minden szektorban külön jelennek meg a büfék, a mosdók és az összes kiszolgálóhelyiség. Ezt a sarkokban levágtott formát pedig a megrendelő is rögtön megszerette. A sarkokra viszont kellett valami lezáró megoldást találni, ami az arénahangulatot is erősíti, de közben védelmet is nyújt, amit végül egy hálórendszerrel oldottunk meg. Ezáltal a bent ülők egy folyamatos homlokzatot éreznek, amit az éjszakai megvilágítás még jobban kiemel; mintha egy zárt stadiont látnánk, miközben a levegő szabadon tud áramlani a sarkokon.

Általában a VIP-részleg még az, ami jellegzetes vonást tud adni egy stadionépületnek. Szegeden milyen megoldást alkalmaztak? Építészeti az egyik legkarakteresebb megoldás a homlokzatból kiugró üvegezett szint, ami a VIP-részleget foglalja magában. Olyan, mintha egy fiókot húznánk ki az épületből. Ez a konzolos, emelt, szellős megoldás ad lehetőséget arra, hogy a főépület VIP-szintje

különböző módokon jól használható lehessen, mert a stadion fogadhat kiemelt szintű vendégeket, de amúgy a mindennapokban is elérhetőek jegyek ebbe a magasabb színvonalú szolgáltatást nyújtó részlegbe.

A mai stadionok tudatosan használják a színeket. Itt mi volt a színtervezés vezérmotívuma?
A stadion színét belülről alapvetően az elhelyezett ülések színe és a VIP-épületrész homlokzata határozza meg. A megrendelő tudatosan kérte, hogy mely színeket alkalmazzunk, így a szegedi csapat kékjét, a Grosics Gyulához, a legendás „fekete párduc”-hoz kötődő feketét – az ő nevét viseli a gyulai futballakadémia –, valamint a zöldet. A külső homlokzatot pedig a tervezés kezdetétől jellemzi a sötét-fém színű, elegáns megjelenés.

A stadiont multifunkcionálisra kellett tervezni, hiszen augusztusban rögtön egy kiemelt zenei eseménnyel, Plácido Domingo koncertjével nyílt meg.
Igen, valóban több lábón áll ez a létesítmény, de még a stadion szempontjából is. A megrendelő elképzelése szerint a futballmeccsek csak egy részét képeznék a stadion működésének, lehetőséget kellett biztosítani koncerteknek, konferenciáknak vagy akár esküvőknek is. Emiatt a negyedik szinten egy konferenciaterületet hoztunk létre egy akár négyfelé

osztható nagy teremmel, ami focimeccsek idején a sajtó számára szolgálhat területként. A háttérben pedig a konyha és a kiszolgálóhelyiségek, valamint a bútorozás is azt segíti, hogy itt akár egy esküvőt vagy csapatépítő tréninget is le lehessen bonyolítani.

Milyen visszajelzéseket kaptak, hogy debütált az augusztusi koncerttel és a szeptemberi nyitómeccsel a stadion?
Nagyon jó visszajelzések jöttek. A Plácido Domingo-koncerten két dolog vizsgázott. Egyrészt maga az épület, kezdve a közterületen elhelyezett útmutató tábláktól a belső közekedési útvonalakig, a vizuális megjelenítőkön át a konyháig, öltözőkig. Ez a rendezvény nagyobb igénybevételnek tette ki az épületet, mint egy focimeccs, de nem volt vele probléma, noha megtelt a stadion. A másik pedig a fű. Mivel többfajta eseményre, akár koncertre is szeretnék használni ezt a pályát, ezért meg kellett oldani a fű letakarásának kérdését. A tapasztalat többnyire azt mutatja, hogy általában eléggé megviseli a fűvet egy hosszabb letakarás. Itt egy különleges, hibrid technológiával készült fűvet alkalmaztunk, ami azt jelenti, hogy a fűbe műanyag szálakat is fűztünk, mely ezzel sokkal ellenállóbbá válik. Miután a koncert után felszedték a letakarást, egy héttel később már bajnoki mérkőzést lehetett játszani a nagyon jól regenerálódó gyepen.

A szegedi sportközpont építése során több úttörő megoldást is először teszteltek az országban. A Szent Gellért Fórum gyakorlatilag az egész város kiszolgálására készült, a feladat bonyolultsága meghaladta egy átlagos futballpálya építésének kihívásait. A terepmunka összetettségéről Seres Péterrel, a kivitelező Market Építő Zrt. főépítésvezetőjével Kovács Péter beszélgetett.

A Szent Gellért Fórum egy többfunkciós épületegyüttes, amely ebből fakadóan a kivitelezés szempontjából is összetett feladat lehetett. Bemutatná a kivitelezés folyamatának egyes lépéseit?

Valóban, egy négy részből álló épületegyüttesről van szó, amelyhez egy 8000 fő befogadóképességű stadion, egy multifunkciós rendezvényközpont, egy vendégporta-épület, valamint egy hazai portaépület tartozik. Ezek összetettségét az is mutatja, hogy nem egyetlen tevékenységet szolgálnak ki. A rendezvényközpont alkalmas például kézilabda, kosárlabda, röplabda és futsal „üzésére” is. Emellett a komplexum külső műtárgyakat is magában foglal, egy fedett lelátót és színpadot, valamint egy amfiteátrumot. Építettünk a területen három fűtött hibrid füves edzőpályát, három teniszpályát, grundfoci-pályát és futópályát is, illetve egy olyan játszótérrel, amely nemcsak a gyermekek igényeinek készült, hanem a felnőttek számára is tartalmaz kültéri edzőgépeket. 2017 október elején kezdtük el a munkát, és 2019 augusztusában fejeztük be az építést. Az első lépésben a terület megtisztítását kellett elvégezni, hiszen korábban kempingként funkcionált, amelyen könnyűszerkezetes épületek voltak. Utakat és járdákat,

épületeket bontottak el. Ezt követően az alapozás volt a következő lépés: a rendezvényközpontot mélyalapoztuk, illetve a stadion számára készítettük el a cölöpalapokat. A két épület kivitelezése párhuzamosan ment, emellett végeztük a közmű- és útépítést. A talaj minősége miatt talajcserét szerencsére nem kellett végeznünk, egyedül a bungalók hullámpalája minősült veszélyes anyagnak, amelyhez szakbontó cég segítségét kértük.

Munkaszervezés szempontjából mit jelent egy ilyen nagyságú munka? Milyen módon történt a munkairányítás?

A szerkezetépítésnél körülbelül 80-100 emberrel dolgoztunk, annak elkészülésével ez a szám valamelyest csökkent, de ezzel párhuzamosan elkezdődtek a szakipari kiépítések is, így összességében a teljes létszám egészen 300 főig emelkedett. Kiss István volt a projekt műszaki igazgatója, én pedig főépítésvezetőként koordináltam a munkát a helyszínen. Területekre és feladatokra bontottuk le a kivitelezést, összesen négy építésvezető kollégával dolgoztunk együtt. Mivel méretéből fakadóan a stadion volt a legnagyobb munkaigényű feladat, ezért külön építésvezető felügyelte a fejeletet, valamint a lelátót.

Milyen megoldásokat kellett alkalmazni, amelyek esetlegesen kevésbé szokványosak például egy irodaépülethez képest?

A stadion fejeletet többfunkciós, amely tartalmaz rendezvénytereket, konyhatechnológiával felszerelt részeket, öltözőket, közvetítő stúdiót, amelyek kihatottak a kivitelezésre is. Magához az épülethez előregyártott vasbetonelemeket használtunk, éppen azért, hogy a helyszínen ne legyen akkora élőmunkaigény, hiszen szem előtt kellett tartani a kivitelezési határidőt. Bizonyos szinteknél kötött magasság volt, és annak érdekében, hogy a belmagasság tartható legyen, Deltabeam-gerendákat alkalmaztunk, ezek tartották meg az előregyártott födém-elemeket. A belsőépítészetnél többféle anyagot alkalmaztunk: gumiburkolatot, ahol stoplis cipőben közlekednek, vinyl PVC-t a rendezvényterekben, szőnyeget a skyboxokban és konferenciatermekben. A többféle funkció következtében helyiségenként változó anyaghasználattal kellett számolnunk a padlón és a falon egyaránt.

A sportpályák kivitelezése hogyan készült? A füvesítést milyen módon oldották meg? Az országban először itt készült SISGrass hibridfüves rendszer, amely rendkívül

A Market Építő Zrt. e projekt megvalósításában részt vevő munkatársai:

KISS ISTVÁN (műszaki igazgató)
SERES PÉTER (fő-építésvezető)
GELLÉRT BÁLINT, SZÉKELY LEVENTE
GRÓF ANDRÁS (építésvezetők)

BODNÁR TIBOR (tervezési koordinátor)
BALOGH MARTIN (kivitelezési műszaki előkészítő mérnök)
VARGA KRISTÓF (kivitelezési műszaki előkészítő mérnök)
ALMÁSI PÉTER (gépész projektmérnök)
APPONYI TAMÁS (villamos projektmérnök)

FARKAS GERGŐ (fizikai munkatárs)
KÓSZÓ-IVÁN DÓRA (irodavezető)
MONOK ÁGNES (üzemeltetési tanácsadó)
BODNÁR TAMÁS (vállalkozási műszaki előkészítő mérnök)

megnöveli a terhelhetőség lehetőségeit. A technológia lényege, hogy az élőfüves pályára 2x2 centiméteres raszterekben 18 centiméter hosszú zöld műanyagot fűz be egy speciális gép. A fű gyökere benövi ezt a szálat, ebből következően sokkal kevésbé tud kifordulni, és intenzívebb pályahasználatot is elbír. Lehetővé teszi, hogy napi szinten folyhassanak edzések. Egy normál élőfüves pályán ez a méretű terhelhetőség nem kivitelezhető. Három edzőpálya is készült, amelyeken több csapat is edz, maximálisan kihasználtak tehát. Mind az edzőpályákon, mind pedig a centerpályán fűtőcsöveket is elhelyeztünk, amely a fű gyökérzónáját látja el meleggel, így segítve a fű fejlődését még hideg időben is.

Előfordultak előre nem látható események a kivitelezés folyamatában, amelyekre a helyszínen kellett megoldást találni?

A lelátó esetében – az országban először – előfeszített pilléreket alkalmaztunk, hogy az építészeti igényeket kielégítő karcú pillérek tudjanak megvalósulni, és elbírják a statikai terhelést is. Ezen technológiát régóta alkalmazza az építőipar, de vízszintes szerkezeti megoldásként, például gerendák, födémek esetében. Független szerkezeti elemként viszont itt találkozunk vele először hazánkban. Nagy figyelemmel kellett lennünk a helyszínen található szolgáltatói közműrendszerekre, gyengeáramú vezeték, víz- és szennyvíz vezeték keresztezte a területet a földben, melyek egy része kiváltásra is került. Ezek a közművek alapvetően meghatározták a projekt tervezését, a projektelemelek elhelyezését a területen, a kivitelezést, az organizációt.

A stadionépítés mindig kissé sajátos munkaszervezést kíván meg, hiszen a pálya köré építünk egy szerkezetet. A fű pedig olyan alapvető adottság, amit minden esetben figyelembe kell venni, időben el kell vetni, hogy a határidőre kinőjön. A szerkezeti elemeket a pályáról emelik fel, de van a kivitelezésnek egy adott pontja, amikor muszáj elkezdeni a füvesítést. Ez azt is jelenti, hogy a pályarészről ezt követően nem lehet folytatni az építést. A nyitómérkőzésre kész pályának és kinőtt fűnek kell lennie, ehhez pedig 8-10 héttel előtte már telepíteni kell a növényzetet, amit még megelőz egy 6-8 hetes alépitményi munka (drénezés, öntözőrendszer, fűtést stb.). Természetesen az időjárás ezt nagyban meghatározza, főként a tavaszi és kora őszi időszak alkalmas az ideális kinevelésre.

